

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Radomyski Jerzy: Znaczenie i rola targów na jęczmień browarny

Źródło:

Gospodarka Zachodnia Rok 1 1938 zeszyt 11, strony 265-266

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt.

„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«

H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

ma skłonność do tworzenia pędów przybyszowych czyli niedogonów, które obniżają wartość całej partii, dając ziarno pośrednie, niewykształcone, nierówne, zbyt bogate w białko. W tych warunkach jęczmień często wylega zwłaszcza, gdy bezpośrednio pod niego dano łatwo przyswajalny nawóz azotowy. Znany jest powszechnie fakt, że wylegnięcie jęczmienia szkodliwie oddziałuje na jakość ziarna. Z tych też względów pola położone w pobliżu łąk i torfowisk oraz lasów nie sprzyjają produkcji jęczmienia dla celów browarnianych.

Często spotykamy się z tym, że w pewnych okolicach wzgl. na pewnych polach jęczmień udaje się znakomicie i produkcja jego dochodzi do 30 q z ha, a niekiedy nawet granicę tę przekracza, natomiast produkcja owsa waha się tylko między 20—24 q z ha. W innych okolicach wzgl. na innych polach natomiast jest zupełnie przeciwnie, produkcja owsa przekracza 36 q z ha, a jęczmienia otrzymujemy najwyżej 24 q z ha. Przyczyna tych różnic polega na odrębnych warunkach klimatycznych, tak że na tej podstawie moglibyśmy rozróżnić klimat wybitnie nadający się do produkcji jęczmienia i klimat wybitnie sprzyjający produkcji owsa. O charakterze tych odrębnych klimatów decyduje może nie tyle ilość opadów, ile różna wilgotność powietrza. Powietrze suchsze sprzyja produkcji jęczmienia, powietrze zaś wilgotniejsze — produkcji owsa.

Czynnik wilgotności powietrza, który tak wybitnie decyduje o produkcji i udawaniu się jęczmienia czy owsa, nie był do tej pory systematycznie badany i nie mamy w tym kierunku obszerniejszych danych. W charakterze warunków klimatycznych pewnych okolic możemy się orientować jedynie na podstawie obserwacji szaty roślinnej. Zaobserwowano np., że udawanie się pięknych świerków, które mają zielone gałęzie aż do samej ziemi świadczy o wilgotnym klimacie, sprzyjającym produkcji owsa. Natomiast tam, gdzie świerki

tracą od dołu swe gałęzie klimat jest suchszy, nadający się do produkcji jęczmienia.

Jęczmień, jako roślina o krótkim stosunkowo okresie wegetacyjnym i o słabiej niż inne zboża rozwiniętych korzeniach, stawia duże wymagania tak pod względem rodzaju gleby, jak i jej kultury.

Uzyskanie wysokiego plonu jęczmienia dobrej jakości zależy w znacznym stopniu od „starej siły nawozowej” gleby i dostatecznej zawartości w niej próchnicy i wapna. Umożliwia to niestosowanie lub ograniczenie do minimum nawożenia sztucznego. Jęczmień wymaga bowiem nie tylko dostatecznej ilości przyswajalnych składników pokarmowych w glebie, ale także dobrych jej własności fizycznych i wysokiej kultury. Te warunki spełniają gleby pulchne, ciepłe i czynne dobrze doczyszczane, głęboko uprawiane, zasobne w próchnicę i wapno, dostatecznie wilgotne. Będą to więc szezarki, lössy i łagodne glinki, oraz gleby próchniczno-gliniaste o podglebiu niewadliwym. U nas najlepsze jęczmiona produkowane są w gospodarstwach buraczanych, na najlepszych glebach, w klimacie dość suchym.

Na glebach bardzo ciężkich, ilastych, torfowych i lekkich oraz na nowinach, przepaleniakach, ziemiach podmokłych względnie zbyt suchych nie możemy uprawiać jęczmienia dla celów browarnianych, gdyż w tych warunkach ziarno jest źle wykształcone, chude i ubogie w skrobię.

Wybór pola jest też bardzo ważnym. Należy wybierać pod jęczmień pola o równej glebie, w suchym położeniu, wystawie południowej. Niezbyt dobre są natomiast pola o nierównej glebie, gdyż stwarzają one różne warunki wegetacji, a więc również i obawę nierównego dojrzewania, co dla jęczmienia browarnego ma bardzo ważne znaczenie.

Poznań

Inż. Jerzy Radomyski

Znaczenie i rola targów na jęczmień browarny

Urządzane po raz szósty przez Związek Wytwórców Jęczmienia Browarnego ogólnokrajowe Targi na jęczmień browarny i słód w Poznaniu, połączone z Pokazem (wystawą) prób jęczmion browarnych i siewnych, słodu i chmielu wzbudziły duże zainteresowanie wśród rolników w tych wszystkich okręgach Państwa, w których, dzięki właściwościom klimatu i gleby, istnieją sprzyjające warunki do produkcji ziarna o cechach, wymaganych przez przemysł słodowniczo-browarniany. Przejawem tego zainteresowania jest znaczna ilość prób jęczmienia, nadesłanych z różnych okolic Polski. Targi więc będą przeglądem tegorocznych jęczmion typu browarnego z całego kraju.

Zainteresowanie naszych producentów Targami jest zupełnie zrozumiałe. Targi bowiem, ułatwiając producentowi bezpośrednie zetknięcie się z największymi

firmami kupieckimi i browarami, umożliwiają zbyt większych partii jęczmienia po cenach, z których kalkulacji odpadają koszty, nieraz bardzo rozbudowanego pośrednictwa, mającego z reguły miejsce, wówczas, gdy sprzedaż ziarna następuje na miejscu w majątku lub mieście prowincjonalnym. Niezależnie od tego, na wyższą cenę na Targach wpływa i ta okoliczność, że na Targach krąg reflektantów na jęczmień jest znacznie szerszy, aniżeli na rynkach lokalnych wzgl. nawet na poszczególnych giełdach zbożowych. Na Targach bowiem obok kupców miejscowych, występują zamiejscowi ewentl. nawet zagraniczni, oraz przedstawiciele browarów. Wpływa to ożywiająco na popyt, co w następstwie oddziałuje korzystnie na kształtowanie się cen.

Nie mniejsze zainteresowanie winny wywołać VI. Targi na jęczmień i słód w Poznaniu wśród sfer

handlowych i browarów. Targi stanowią bowiem jedyną w swoim rodzaju okazję do zaznajomienia się z jakością jęczmion typu browarnego, z całego kraju, a poza tem dają możliwość zakupu wprost u producentów większych, gatunkowo jednolitych, partij tego zboża. Znaczna ilość prób, nadesłanych na Targi przez właścicieli majątków, przeważnie wysoko postawionych pod względem kultury rolnej i oddawna produkujących uszlachetnione ziarno dla celów browarnianych, zapewnia browarom, posiadającym różnorodne wymagania pod względem jakości, należyty wybór.

Jeżeli do tego dodamy, że próby jęczmienia wystawione na Targach zostały uprzednio szczegółowo zbadane (zanalizowane) i na podstawie wyników tych badań, — ocenione przez fachową komisję pod względem wartości browarnianej, oraz, że Komitet Targów dołożył wszelkich starań, aby próby te były pobrane prawidłowo i istotnie odpowiadały średniej jakości oddanych partij ziarna przeznaczonych na sprzedaż, to śmiało można twierdzić, że Targi stanowią najlepszą sposobność dla browarów do zaopatrzenia się w potrzebny surowiec.

Poza dodatnią rolą Targów, jaką odgrywają w zakresie zbytu, wywierają one nader korzystny wpływ na samą produkcję. Targi bowiem połączone z Pokazem, przewidującym udzielanie nagród za najlepsze jęczmiona browarne, stanowią bezwątpienia czynnik racjo-

nalizacji produkcji w kierunku jej polepszenia i standaryzacji. Dzięki szczegółowemu badaniu i kwalifikowaniu ziarna zgodnie z wymaganiami przemysłu piwowarskiego, producenci-wystawcy oraz inni rolnicy zwiedzający Targi, mają możliwość naocznie stwierdzić, jak powinien wyglądać dobry jęczmień browarny. Dlatego też Targi stanowią dla ogółu producentów wskazówkę i zachęcający przykład do podejmowania wysiłków, mających na celu uszlachetnienie i dostosowanie produkcji do wymagań odbiorców. Ta wychowawcza rola Targów ma szczególne znaczenie w okresie obecnego kryzysu, podczas którego tylko wówczas można znaleźć łatwy zbyty na artykuły rolne i uzyskać za nie, wyższą ponad poziom ogólny, cenę, o ile dzięki starannej i racjonalnej ich produkcji, dostarczy się na rynek artykuły pierwszorzędne pod względem jakości i ściśle przystosowane do wymagań odbiorców.

Biorąc pod uwagę korzyści materialne i moralne, oraz ułatwienie jakie Targi dają, z jednej strony producentom, z drugiej nabywcom, spodziewać się należy, że tegoroczne VI. Targi na jęczmień i słód browarny w Poznaniu przyniosą jeszcze bardziej dodatnie rezultaty, aniżeli Targi w latach poprzednich, przyczyniając się tym samym do zwiększenia obrotów tym artykułem, oraz do poprawy warunków zbytu i racjonalizacji produkcji jęczmienia na cele browarniane.

Poznań

Dr Jerzy Dmochowski

Rozwój i przyszłość targów na jęczmień browarny

Targi na jęczmień browarny w Poznaniu mają już swoją ustaloną tradycję. Patrzymy na ich wyniki z perspektywy 5 lat, gdyż pierwsze Targi odbyły się w roku 1932. Mając za sobą doświadczenie zdobyte w tym czasie, dajmy krótką charakterystykę ich rozwoju.

Początkowo Targi obejmowały tylko jęczmień browarny, a obecnie rozszerzono tę imprezę na inne działy, jak jęczmień siewny, słód i maszyny do czyszczenia ziarna. Na najbliższych Targach będzie reprezentowane również polskie chmielarstwo z okręgów lubelskiego, wołyńskiego i nowotomyskiego. Pragniemy także wciągnąć do udziału w naszych Targach przemysł kawy słodowej, tak silnie z jęczmieniem złączony.

Związek Wytwórców Jęczmienia Browarnego, dążąc do upowszechnienia produkcji jęczmienia browarnego zajął się poprawą uprawy tego jęczmienia, także i w gospodarstwach włościańskich. W tym celu Związek dostarczył do siewu gospodarstwom włościańskim, zorganizowanym w kilkunastu Kołach drobnych producentów na terenie całego kraju, na wymianę za zwykły jęczmień handlowy, jęczmień kwalifikowany odmiany „Danubia“. W wyniku tej pracy zgłosiły swój udział w Targach w ubiegłym roku 3 Kółka włościańskie producentów jęczmienia browarnego. Aczkolwiek

jęczmień wyprodukowany przez te Kółka nie dorównuje jeszcze przeciętnym jęczmieniom produkowanym w gospodarstwach większych, to jednak widać tam było dążenie i wysiłek w kierunku uzyskania jak najlepszego towaru.

A teraz podamy kilka danych, dotyczących Targów na jęczmień browarny w Poznaniu.

Udział wystawców według rejonów produkcji przedstawiał się w ostatnich 2 latach następująco:

	1935 r.	1936 r.
Woj. Poznańskie	69%	67%
„ Pomorskie	8%	10%
„ Warszawskie	17%	11%
„ Łódzkie	3%	5%
„ Kieleckie	3%	4%
„ Lubelskie	—	3%

Rozdział nagród między poszczególne rejony produkcji był w 1935 r. i 1936 r. następujący:

	1935 r.	1936 r.
Woj. Poznańskie	75%	54%
„ Pomorskie	17%	—
„ Warszawskie	8%	8%
„ Łódzkie	—	38%